

ΔΕΛΤΙΟ ΤΗΣ «ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ»

ΑΡΙΘΜ. 1.

Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ «ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ», ΠΡΩΤΕΣ ΣΚΕΨΕΣ.

Μια βραδεία, στις 17 του Γενάρη, μαζευτήκαμε κάμποσοι φοιτητές από διάφορες Σχολές του Πανεπιστημίου για να θέσουμε τις βάσεις κάποιου Σύλλογου που να εργαστή για τη ζωντανή μας γλώσσα.

Υστερ' από αρκετή συζήτηση κρίθηκε καλό να ξαναταμωθούμε και πάλι για να συζητήσουμε τελειωτικά το σχέδιο καταστατικού που άγαλαβαν να καταστρώσουν τρεις απ' όλους μας πάνω στις γνώμες που είχαν ριχτή στη μέση από διάφορους.

Σε λίγες μέρες το σχέδιο εΐταν έτοιμο: «Ένα Πραχτικό Γενικό, καθώς το εΐπαμε τότες, που σε λίγα λόγια είχε μέσα σχεδόν όλα τα στοιχεία από τα όποια γίνηκε το κατοπινόν καταστατικό.

ΤΟ «ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΑΧΤΙΚΟ».

Σε δεύτερη συνάθροιση συζητήθηκε το Πραχτικό κ' υπογράφηκε απ' όλους. Την ίδια βραδεία σύμφωνα μ' αυτό εκλέχτηκαν για Έπιτροπή οι: Μάνος Βατάλας, Κωστής Χαριτάκης και Μίλτος Κουτουράς.

Αφού λοιπόν θέσαμε τις βάσεις αυτές, αρχίσαμε πιά να συναθροίζομαστε ταχτικά κάθε Κυριακή, παίρνοντας κάθε μέρα καινούργιο θάρρος από το έλοένα μέγαλωμα του συντροφικού μας κύκλου.

Η «ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ».

Η Έπιτροπή υστερ' από ένα σχεδόν μήνα βλέποντας πως τα μέλη αυξήθηκαν αρκετά και πως είναι καιρός πιά να ξανοιχτούμε και να γνωριστούμε και με τους άλλους συναδέρφους που, φυσικά, δέν μπορούσαν ελοι να ξέρουν τη συντροφιά μας, πρότεινε μια μέρα τη σύσταση της «Φοιτητικής Συντροφιάς».

Η πρόταση έγινε δεκτή κ' υστερ' από λίγες μέρες η Έπιτροπή αφού συβουλευτήκε και μερικούς

από τους έδω πρωτεργάτες του Αγώνα, έκαμε το νέο Καταστατικό που στις 17 του Φλεβάρη ψηφίστηκε από όλους. Αμέσως τότε εκλέχτηκε για ένα χρόνο κ' η νέα Έπιτροπή κι από τη μέρα αυτή μπορούμε να πούμε πως αρχίσαμε πιά στα γερά τόν Αγώνα.

Αυτό με λίγα λόγια το ιστορικό της Συντροφιάς μας. Από δω και μπρός στο «Δελτίο» μας τούτο θα δείχνουμε την πορεία μας και θα εργόμαστε σ' επικοινωνία όχι μονάχα με τους Συντρόφους μας τους σπαρμένους έδω κ' εκεί, μα με όλους τους έμειδέατες και συναγωνιστάδες μας.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΑΧΤΙΚΑ

ΟΜΙΛΙΕΣ.

Από την αρχή εν' από τα μέσα για το σκοπό μας θεωρήσαμε και τις «Ομιλίες». Και γι' αυτό από τις πρώτες συνάθροισές μας ταχτικά ίσαμε σήμερα πάντα κάποιος κάποις εύρισκε να μās πη. Σιγά-σιγά οι συνάθροισές μας εκείνες αρχίσαν να παίρνουν χαρακτήρα φιλολογικό κ' επιστημονικό με βάση πάντα τη ζωντανή μας γλώσσα.

Κ' έτσι τη μια βραδεία ο Γιάννης Αποσπέρης μās διάβασε ένα του ήθογραφικό δήγημα. Μιάν άλλη ο Κωστής Χαριτάκης κι ο Σπύρος Στάθης μās μίλησαν για τη Λαογραφία και τα Δημοτικά τραγούδια. Άλλοτε πάλι ο Βασίλης Ρώτας μās άπάγγειλε διάφορα τραγούδια και μās διάβασε ένα δράμα του Maeterlinck, το Interieur, μετάφραση δική του.

Υστερ' από την ψήφιση του Καταστατικού της Συντροφιάς η πρώτη συνάθροιση αφιερώθηκε στο γενικό πρόγραμμα που καταρτίσαμε για την κατοπινή μας εργασία.

Στις άλλες συνάθροισες ο Μάνος Βατάλας μās μίλησε για τα έλλην. φιλολ. περιοδικά από τόν καιρό της «Εστίας» ίσαμε σήμερα: ο Κωστής Χαριτάκης μās εξέθηκε πολλές του γνώμες για τη δράση της Συντροφιάς μας: κι ο Μ. Κουρεμέτης μās μίλησε για την Ψυχολογία του Wundt.

Για τις ακόλουθες έμιλίες στα κατοπινά «Δελτία» θα γράφουμε κάπως πλατύτερα.

ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ.

Έκτος από τις έμιλίες, αρκετές ώρες ξοδέ-

ψαμε συζητώντας για το γράψιμο και τύπωμα καινούργιων βιβλίων για τη Δημοτική μας Έκπαιδευση. Ποιήματα και δράματα και δηγήματα για τους μεγάλους έχουμε πάρα πολλά στη γλώσσα μας. Μα για το Δημοτικό Σχολείο, για το παιδί, μόλις ένα-δυο γραφτήκανε ίσαμε τώρα. Κ' είναι ανάγκη για το ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ που δε θ' άργήση ίσως από κάπου να ξεφυτρώση, να βρεθής δυναμωτική τροφή, να είν' έτοιμα βιβλία γραμμένα με όλους τους κανόνες της Παιδαγωγικής και της Έπιστήμης.

Κ' έτσι νομίσαμε πως μπορούμε από τώρα να προτείνουμε, να παρακινήσουμε φιλικά και να παρακαλέσουμε τους ειδικούς έπου κι ά βρίσκονται, να μās συντρέξουν στη δύσκολη αυτή δουλειά μας. Όποιος θέλει μπορεί ν' αναλάβη να συντάξη εν' από τα παρακάτω βιβλία ή τουλάχιστο να μās στείλη διάφορες πληροφορίες και συμβουλές. Άπ' όσα—υστερα άπ' όσοδήποτε χρόνο—μās σταλούν, θα τυπώσουμε στην πρώτην ευκαιρία κείνα που θα έγκρίνη έπιτροπή από ειδικούς.

Τα βιβλία που προτείνουμε είναι:

1) Άλφαβητάριο, 2) Αναγνώματάριο, 3) Νεοελληνικά Αναγνώσματα, 4) Ιστορία, 5) Σύντομη Γραμματική, 6) Γεωγραφία, 7) Άριθμητική, 8) Γεωμετρία, 9) Φυσική, 10) Δηγήματα, 11) Τραγούδια, 12) Υγιεινή.

ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Έξον από το «Νουμά» που μās χάρισε όλους τους τόμους του και πενήντα διάφορ' άλλα βιβλία από τη βιβλιοθήκη του, μās έστειλαν ακόμα βιβλία χάρισμα κ' οι: Στέφανος Ραμάς 50 αντίτυπα από το «Λοξοί Στρατοκόποι» και 30 από το «Τα Παλιά και τα Καινούργια» Ψυχάρης για την ώρα τα Άπαντά του τόμοι 9. Ίδας από το «Μαρτύρων και Ηρώων Άλμα» αντίτυπα 15 κι από τη «Σαμοβάκη» 20.

Κ' έτσι άρχισε να καταρτίζεται η Βιβλιοθήκη μας που θα χρησιμέψη για το δάνεισμα που λέμε στο Καταστατικό.

Με την άφορμή αυτή θα παρακαλούσαμε κάθε συγγραφέα κ' εκδότη περιοδικού, άπ' όσους έχτιμάνε βέβαια το έργο μας, να μās στέρνουν αντίτυπα από τις εκδόσές τους. Για τα νέα αυτά βιβλία που θα λαβζίνουμε θα γίνονται από δρισμένους Συντρόφους άναλύσεις στη Συντροφιά μας και θα δημοσιεύονται σύντομες κρισούλες στο «Δελτίο» μας.

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Ο «ΔΑΚΤΥΛΟΣ»...

Έπειδή πολλοί που βλέπουνε σήμερα το

έλοι οι ψάλτες και τών Όλυμπων οι πλάστες
οι Άθάνατοι κ' οι Ωραίοι.

«Τη στεργή πατρίδα τους την παρατάν
από φύσημα διωγμένοι δρημηκώτατο,
γύφτοι γίνονται κ' Έβραίοι,
δμως πάντα, κ' έρμιοσίτες, νικητές:
και τού κόσμου γίνονται πολίτες,
οι Άθάνατοι κ' οι Ωραίοι!»

«Η είναι ποίηση δλάκερος ο Λόγος κ' Ο θάνατος τών Αρχαίων», ή ο που τόν ακολουθεί: «Γύρω σε μια φωτιά;» Μπορεί να μου υποστηρίξει σοβαρά κανένας πως όλη αυτή ή πλατυστομία ξεβγαίνει πέρα από τόν ιστορικό φιλολογικό σχολαστισμό; Κι όσο κι αν δέν άρνούμαι πως έδω κ' εκεί ο ποιητής του α' Ασκραίου και τών α' Αλυσίδων προδίνεται άθελά του, όμως εταν λάβω υπόψη το γενικό τών όχτώ Λόγων του «Δωδεκάλογου», που εΐπα, μπορεί κανένας να μου άρνηθεί κ' έμένα το δικαίωμα να ρωτήσω με το στόμα κάποιου ποιητή, που ο ποιητής του «Δωδεκάλογου» τόν θέλει σώνει και καλά φιλόσοφο ποιητή κατά το δικό του τρόπο; κ' Η περγαμνή είναι ή άγια βρσίση που

σβύνει για παντοτινά τη δίψα;—«Λροσιά θα βρεΐς αν σου αναβρΐζει άπ' την ίδια την ψυχή σου», άπαντάει ο ίδιος εκείνος ποιητής. Η όλότελα έλλειψη της ρροσιάς αυτής από τις φιλοσοφικές τάσεις της ποίησης του Παλαμά έκαμε και τη δική μου «σοσιαλιστική» κριτική προσπάθεια να τις χαρακτηρίσει αντιποιητικές και μονάχα για ναποδείξω μ' ένα παράδειγμα περισσότερο την άπραματική υπόσταση του λόγου μου θα δανειστώ ένα κομμάτι ακόμα από το «Δωδεκάλογο» κι από έναν από τούς καλύτερους τών παρακατινής αξίας Λόγων, τόν προτελευταίο, που έχει τόν τίτλο: Κόσμος. Και πάλι, όχι μόνο δε θάρνηθώ πως δέν τού λείπει ποιητική όμορφιά κάποιες στιγμές, μα και θα δείξω μερικές. Λ. χ. ποιός δε θα άιστανθεί πως τα δέντρα, που ακούμε στις παρακάτω στροφές, δέν είναι αντιγραμμένα από έγγχειρίδιο βοτανικής, μα ή άίστησή τους άντλημένη σε άρκετό βαθμό από τη φύση τήν ίδια;

Μου μιλΐσαν γλυκοϊσκιατα
τά πλατάνια, τά πρινάρια
τά πυκνάνθηστα, τά κέδρα,
τά δλοπράσινα πυξάρια.

Κ' ή βαλανδιά κι ο μέλεγος
κι ο νερόχαρος λωτός
και οι μυρτοϋλες και οι δαρνούλες
κι ο παντού συρτός κισσός.

Τάχαμνά τα ρείκια, τα έλατα,
και τα παρδαλά σφεντάμνια
κ' οι σκιές, κ' οι ίλιές που γέρονν
στις όχτιές προς τα πτάμια.
Κουμαριές αίματοστάλαχτες,
τίμπελόκλημα, ή φτελιά,
και τα πένκα που άνασταίνον
και της λεύκας ή όμορφιά.

Και εΐταν άξιο στεροδιάλεχτο
της ψυχής μου καιατόπι,
κάπου εκεί προς τα Μπαλκάνια,
κάπου εκεί προς τη Ροδόπη.
Χτυπημένος άπ' τόν άνθρωπο,
σ' εσάς ήρθα, άγνοι δρυμοί,
κι άγκαλιάστε με κι άκούστε
το βιολί μου είναι ψυχή.

Και τα δέντρα μου εΐπαν

